

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

จัดทำโดย

สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน
อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นเจตจำนงขององค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน ใน ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรมแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน

สารบัญ

	หน้า
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
เป้าหมาย	๑
ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑
ความหมาย	๒
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๒
๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๒
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๓
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)	๔
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)	๕
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริต	๗

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ อาทิ การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตาม ควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้นและลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุกหน่วยงาน ล้วนแต่มีความเสี่ยงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ โดยระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายของหน่วยงาน วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับสำคัญของความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
๔. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารจัดการความเสี่ยงกับกลยุทธ์
๖. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน

เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยงและจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๓. สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบได้

ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีข้อมูลในการตัดสินใจได้และทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน สามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหายได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง คือ

๑. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยผู้บริหารท้องถิ่นทุกระดับสามารถกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒. ช่วยสะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญ โดยการบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน มีความเข้าใจเป้าหมายและภารกิจหลักของหน่วยงาน และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อหน่วยงานได้อย่างครบถ้วน

๓. เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน โดยการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่นมั่นใจได้ว่า ความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารท้องถิ่นในการบริหารงานและการตัดสินใจในการดำเนินการในด้านต่างๆ เช่นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

๔. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ความเสี่ยงด้านการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงด้านการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์ที่โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากการกระบวนการต่างๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบกับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน ที่มีประสิทธิภาพ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑) ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้งบประมาณและบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เคยเกิดขึ้นแล้ว	ไม่เคยเกิดขึ้น แต่เสี่ยงต่อการจะเกิด
- เจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต มีความเสี่ยงในการเรียก รับ หรือยอมจะรับสินบน เพื่อแลกกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต		✓
- เจ้าหน้าที่อาจใช้ตำแหน่งหรือหน้าที่ในการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่นใด		✓
- เจ้าหน้าที่มีการทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายฝ่าย ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
- เจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต มีความเสี่ยงในการเรียก รับ หรือยอมจะรับสินบน เพื่อแลกกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต			✓	
- เจ้าหน้าที่อาจใช้ตำแหน่งหรือหน้าที่ในการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่นใด			✓	
- เจ้าหน้าที่มีการทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว			✓	

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับรุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวมจำเป็น x รุนแรง
- เจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต มีความเสี่ยงในการเรียก รับ หรือยอมจะรับสินบนเพื่อแลกกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๒	๓	๖
- เจ้าหน้าที่อาจใช้ตำแหน่งหรือหน้าที่ในการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่นใด	๒	๓	๖
- เจ้าหน้าที่ที่มีการทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	๒	๓	๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง
	MUST	SHOULD
- เจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต มีความเสี่ยงในการเรียก รับ หรือยอมจะรับสินบน เพื่อแลกกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต - เจ้าหน้าที่อาจใช้ตำแหน่งหรือหน้าที่ในการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่นใด - เจ้าหน้าที่ที่มีการทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	๓	
	๓	
	๓	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
- เจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต มีความเสี่ยงในการเรียก รับ หรือยอมจะรับสินบน เพื่อแลกกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต			X
- เจ้าหน้าที่อาจใช้ตำแหน่งหรือหน้าที่ในการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่นใด			X
- เจ้าหน้าที่ที่มีการทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว			X

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
- เจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต มีความเสี่ยงในการเรียก รับ หรือยอมจะรับสินบน เพื่อแลกกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	พอใช้		✓	
- เจ้าหน้าที่อาจใช้ตำแหน่งหรือหน้าที่ในการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่นใด	พอใช้		✓	
- เจ้าหน้าที่ที่มีการทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	พอใช้		✓	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
- เจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต มีความเสี่ยงในการเรียก รับ หรือยอมจะรับสินบน เพื่อแลกกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต - เจ้าหน้าที่อาจใช้ ตำแหน่งหรือหน้าที่ในการ เรียก รับ หรือยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้แก่ตนเองหรือ บุคคลอื่นใด - เจ้าหน้าที่มีการทุจริต การใช้จ่ายเงินงบประมาณ ไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมีการนำเงิน งบประมาณไปใช้ ประโยชน์ส่วนตัว	เจ้าหน้าที่เรียก รับ หรือยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด ให้แก่ตนเองหรือ บุคคลอื่นใด	เจ้าหน้าที่เรียก รับ หรือยอม จะรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด ให้แก่ตนเอง หรือบุคคลอื่นใด ในระหว่าง การ ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการ พิจารณาในการอนุมัติ อนุญาต หรือการใช้อำนาจ ในตำแหน่งหน้าที่	กำหนดให้ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับ รวมถึงลูกจ้าง สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน มีความรู้ความเข้าใจในการ ปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และไม่กระทำการใดๆ แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน รวมถึงต้อง ปฏิบัติตามกฎหมาย และตามนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน อย่างเคร่งครัด ไม่เรียกร้อง หรือดำเนินการ หรือสนับสนุน หรือ ยอมรับการให้สินบน หรือการคอร์รัปชันทุกรูปแบบและทุกกิจกรรม ที่อยู่ภายใต้การดูแล เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนแปลง จึงควรมีการจัดทำโครงการฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม และความ โปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยน ซึ่ง จะเป็นการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารและพนักงานเจ้าหน้าที่ใน สังกัดขององค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยน ให้ได้ทราบถึงบทบาท ของตนเองในการปฏิบัติงาน และสร้างการรับรู้ว่าการกระทำใน ลักษณะใดบ้างที่จะเป็นการกระทำที่เข้าข่ายการกระทำ ความผิด และการปฏิบัติงานในลักษณะที่ไม่โปร่งใส รวมทั้งให้ทราบถึงบท กำหนดโทษหากกระทำความผิดในลักษณะใดลักษณะหนึ่งอันถือว่าเป็น ความผิด โดยให้ดำเนินการการบรรจุโครงการเข้าข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕	ต.ค.๖๔ - ก.ย.๖๕	องค์การบริหารส่วน ตำบลสินปุน